Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

zo 16. júla 2026*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Platobné služby na vnútornom trhu – Smernica (EÚ) 2015/2366 – Článok 4 bod 3 – Pojem ‚platobná služba‘ – Článok 4 bod 24 – Pojem ‚úhrada‘ – Transakcia sprostredkovateľského subjektu prostredníctvom trojstrannej zmluvy spočívajúca v uschovaní finančných prostriedkov klienta na bankovom účte tohto subjektu a ich neskoršom prevode na zhotoviteľa so súhlasom klientom – Kvalifikácia tejto transakcie – Absencia ‚platobnej služby‘“

Vo veci C-51/25,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskych veciach, Holandsko) z 28. januára 2025 a doručený Súdnemu dvoru 28. januára 2025, ktorý súvisí s konaním:

Betaal Garant Nederland CV

proti

De Nederlandsche Bank NV,

za účasti:

Vereniging Eigen Huis,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory F. Biltgen, sudcovia T. von Danwitz, podpredseda Súdneho dvora vykonávajúci funkciu sudcu prvej komory, A. Kumin, S. Gervasoni a M. Bošnjak (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Lamote, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. decembra 2025,

* Jazyk konania: holandčina.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– De Nederlandsche Bank NV, v zastúpení: G. Dictus a A. Muhammad, advocaaten,

– holandská vláda, v zastúpení: J. Langer a C. S. Schillemans, splnomocnení zástupcovia,

– česká vláda, v zastúpení: J. Očková, M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

– talianska vláda, v zastúpení: S. Fiorentino, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci E. Cicatelli, procuratore dello Stato, a G. Iappelli, avvocato dello Stato,

– nórska vláda, v zastúpení: J. Høvik, E. Rikheim a P. A. Tønnessen, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: G. Goddin a P. Vanden Heede, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 26. februára 2026,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4 bodu 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES (Ú. v. EÚ L 337, 2015, s. 35) v spojení s bodom 3 písm. c) prílohy I k smernici 2015/2366.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Betaal Garant Nederland CV (ďalej len „Betaal Garant“), komanditnou spoločnosťou založenou podľa holandského práva, ktorá poskytuje súkromným osobám garancie a záruky pri stavebných projektoch, a De Nederlandsche Bank NV, holandskou centrálnou bankou (ďalej len „DNB“), vo veci rozhodnutia o uložení penále spoločnosti Betaal Garant za porušenie vnútroštátnej právnej úpravy, ktorou bola prebratá smernica 2015/2366 do vnútroštátneho právneho poriadku, a konkrétne za vykonávanie činnosti poskytovateľa platobných služieb bez povolenia.

Právny rámec

Právo Únie

3 V odôvodneniach 6 a 24 smernice 2015/2366 sa uvádza:

„(6) Na vyplnenie regulačných medzier a zároveň na zabezpečenie väčšej právnej istoty a jednotného uplatňovania legislatívneho rámca v celej Únii by sa mali stanoviť nové pravidlá. Súčasným a novým hráčom na trhu by sa mali zaručiť rovnocenné prevádzkové podmienky, čím sa umožní, aby nové spôsoby platby oslovili širší trh, a zabezpečí sa vyššia úroveň ochrany spotrebiteľa pri využívaní uvedených platobných služieb v rámci celej

Únie. Malo by to vytvoriť efektívnosť platobného systému ako celku a viesť k širšiemu výberu a väčšej transparentnosti platobných služieb, pričom by sa mala zároveň posilniť dôvera spotrebiteľov v harmonizovaný trh s platbami.

…

(24) Je potrebné stanoviť kategórie poskytovateľov platobných služieb, ktorí môžu platobné služby legitímne poskytovať v celom Spoločenstve, ako sú najmä úverové inštitúcie, ktoré prijímajú od užívateľov vklady, ktoré sa môžu použiť na financovanie platobných transakcií a ktoré by mali naďalej podliehať požiadavkám obozretného podnikania podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ [z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 2013, s. 338)], inštitúcie elektronických peňazí, ktoré vydávajú elektronické peniaze, ktoré sa môžu použiť na financovanie platobných transakcií a ktoré by mali naďalej podliehať požiadavkám obozretného podnikania podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/110/ES [zo 16. septembra 2009 o začatí a vykonávaní činností a dohľade nad obozretným podnikaním inštitúcií elektronického peňažníctva, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 2005/60/ES a 2006/48/ES a zrušuje smernica 2000/46/ES (Ú. v. EÚ L 267, 2009, s. 7), platobné inštitúcie a poštové podniky, ktoré sú oprávnené poskytovať platobné služby podľa vnútroštátnych právnych predpisov. Uplatňovanie uvedeného právneho rámca by sa malo obmedziť na poskytovateľov služieb, ktorí poskytujú platobné služby ako riadne zamestnanie alebo podnikateľskú činnosť v súlade s touto smernicou.“

4 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet úpravy“, v odseku 1 stanovuje:

„V tejto smernici sa stanovujú pravidlá, v súlade s ktorými členské štáty rozlišujú tieto kategórie poskytovateľov platobných služieb:

a) úverové inštitúcie vymedzené v článku 4 ods. 1 bode 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 575/2013 [z 26. júna 2013 o prudenciálnych požiadavkách na úverové inštitúcie a investičné spoločnosti a o zmene nariadenia (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 176, 2013, s. 1)]…

b) inštitúcie elektronických peňazí v zmysle článku 2 bodu 1 smernice [2009/110]…

c) poštové podniky…

d) platobné inštitúcie;

…“

5 Článok 4 smernice 2015/2366 s názvom „Vymedzenie pojmov“ stanovuje:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

…

3. ‚platobná služba‘ je ktorákoľvek podnikateľská činnosť uvedená v prílohe I;

4. ‚platobná inštitúcia‘ je právnická osoba, ktorej bolo v súlade s článkom 11 udelené povolenie poskytovať a vykonávať platobné služby v celej Únii;

5. ‚platobná transakcia‘ je úkon, ktorým je vklad, prevod alebo výber finančných prostriedkov, a to na podnet platiteľa alebo v jeho mene alebo na podnet príjemcu platby, bez ohľadu na akékoľvek súvisiace povinnosti medzi platiteľom a príjemcom platby;

…

8. ‚platiteľ‘ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je majiteľom platobného účtu a ktorá povolí platobný príkaz z tohto platobného účtu, alebo v prípade, že platobný účet neexistuje, fyzická alebo právnická osoba, ktorá dáva platobný príkaz;

9. ‚príjemca platby‘ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je zamýšľaným príjemcom finančných prostriedkov, ktoré sú predmetom platobnej transakcie;

…

11. ‚poskytovateľ platobných služieb‘ je subjekt uvedený v článku 1 ods. 1 alebo právnická či fyzická osoba, ktoré využívajú výnimku podľa článku 32 alebo 33;

…

13. ‚platobný príkaz‘ je pokyn platiteľa alebo príjemcu platby svojmu poskytovateľovi platobných služieb, ktorým žiada o vykonanie platobnej transakcie;

…

20. ‚spotrebiteľ‘ je fyzická osoba, ktorá v zmluvách o poskytovaní platobných služieb, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, koná inak než na účely svojej obchodnej, podnikateľskej alebo profesijnej činnosti;

…

22. ‚poukázanie peňazí‘ je platobná služba, pri ktorej sa finančné prostriedky od platiteľa prijímajú bez toho, aby sa vytvorili akékoľvek platobné účty v mene platiteľa alebo príjemcu platby, na výhradný účel prevodu zodpovedajúcej sumy príjemcovi platby alebo inému poskytovateľovi platobných služieb, ktorý koná v mene príjemcu platby, a/alebo pri ktorej sa takéto finančné prostriedky prijímajú v mene príjemcu platby a sú mu sprístupnené;

…

24. ‚úhrada‘ je platobná služba pripísania finančných prostriedkov platobnej transakcie alebo série platobných transakcií z platobného účtu platiteľa na platobný účet príjemcu platby prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb, ktorý vedie platobný účet platiteľa, na základe pokynu platiteľa;

…“

6 Príloha I k tejto smernici znie takto:

„Platobné služby

(podľa článku 4 bodu 3)

…

3. Vykonávanie platobných transakcií vrátane prevodu finančných prostriedkov na platobný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb používateľa alebo u iného poskytovateľa platobných služieb:
   a) vykonávanie inkasa vrátane jednorazového inkasa;
   b) vykonávanie platobných transakcií prostredníctvom platobnej karty alebo podobného platobného nástroja alebo prostredníctvom podobného zariadenia;
   c) vykonávanie úhrad vrátane trvalých platobných príkazov.

…

6. Poukazovanie peňazí.

…“

Holandské právo

Holandský Občiansky zákonník

7 Ustanovenie § 767 knihy 7 Burgerlijk Wetboek (holandský Občiansky zákonník) stanovuje:

„Stavebník môže byť povinný uskutočniť len tie platby, ktoré aspoň približne zodpovedajú dosiahnutému pokroku výstavby alebo hodnote majetku, ktorý bol na neho prevedený; na účely zabezpečenia splnenia jeho povinností však možno dojednať, že stavebník zloží u notára sumu, ktorá nemôže byť vyššia ako 10 % ceny stavby, alebo že poskytne náhradnú zábezpeku na túto sumu. Suma zaplatená nad rámec tejto sumy predstavuje neoprávnenú platbu.“

Zákon o finančnom dohľade

8 Wet op het financieel toezicht (Zákon o finančnom dohľade) z 28. septembra 2006 (Stb. 2007, č. 475) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „Zákon o finančnom dohľade“) prebral smernicu 2015/2366 do vnútroštátneho právneho poriadku.

9 Podľa § 1:1 tohto zákona poskytovateľ platobných služieb je osoba, ktorej podnikateľská činnosť spočíva v poskytovaní platobných služieb, ktoré spočívajú v akejkoľvek činnosti uvedenej v prílohe k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 2007, s. 1). Vzhľadom na to, že smernica 2007/64 bola zrušená smernicou 2015/2366, predkladajúci vnútroštátny súd spresňuje, že definície uvedené v § 1:1 uvedeného zákona zodpovedajú definíciám uvedeným v článku 4 smernice 2015/2366.

10 Podľa § 2:3a ods. 1 tohto zákona:

„Zakazuje sa komukoľvek so sídlom v Holandsku vykonávať činnosť poskytovateľa platobných služieb bez povolenia, ktoré na tento účel udeľuje [DNB].“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

11 Betaal Garant je spoločnosť, ktorá poskytuje súkromným osobám poradenské služby, záruky a zábezpeky v rámci stavebných projektov a zmlúv o dielo v oblasti stavebníctva. V tejto súvislosti ponúka súkromným osobám okrem iného produkt „Afbouwgarantie“ (záruka dokončenia stavby) a produkt „Zekerheidsstelling“ (zábezpeka). Zo znenia prejudiciálnej otázky a z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že tento návrh sa týka výlučne zábezpeky.

12 Stichting BGN Zekerheidsstelling (ďalej len „nadácia Betaal Garant“) je nadácia prepojená so spoločnosťou Betaal Garant.

13 Betaal Garant poskytuje účastníkom zmluvy o dielo zábezpeky na základe zmluvy uzatváranej medzi klientom, zhotoviteľom a samotnou spoločnosťou. Cieľom tejto zábezpeky je pokryť riziko zlyhania klienta, ktorému je vystavený zhotoviteľ, ktorý je poverený výstavbou bytu alebo inej budovy. Zhotovitelia sú totiž vystavení takémuto riziku tým, že podľa holandského práva je klient oprávnený zaplatiť cenu stavby vo viacerých splátkach a poslednú splátku musí spravidla zaplatiť až vtedy, keď bol byt riadne odovzdaný. Na účely pokrytia tohto rizika môžu zhotovitelia vyžadovať od klientov, aby zložili sumu poslednej splátky do notárskej úschovy alebo aby poskytli náhradnú zábezpeku. Cieľom tejto zábezpeky je zaručiť zaplatenie tejto poslednej splátky zhotoviteľovi.

14 Podľa všeobecných obchodných podmienok zábezpeky, ktoré sú zmluvnými ustanoveniami vypracovanými spoločnosťou Betaal Garant, ako sú uvedené v návrhu na začatie prejudiciálneho konania, klient zaplatí nadácii Betaal Garant určitú sumu vypočítanú na základe prvej splátky ceny stavby, ktorú dlhuje zhotoviteľovi v okamihu zaplatenia tejto splátky. Suma zábezpeky štandardne predstavuje 6 % ceny stavby.

15 Ak bola zmluva o dielo zrealizovaná k spokojnosti zhotoviteľa aj klienta a bolo to písomne oznámené spoločnosti Betaal Garant, suma zábezpeky sa do piatich pracovných dní vyplatí zhotoviteľovi. Táto suma sa prevedie z platobného účtu nadácie Betaal Garant na platobný účet zhotoviteľa.

16 Náklady na takúto zábezpeku predstavujú pre klienta štandardne 4 % zo sumy zábezpeky, najmenej však 300 eur, a pre zhotoviteľa 2,5 % zo sumy zábezpeky, najmenej však 200 eur. Betaal Garant účtuje klientovi náklady, ktoré klient znáša. Náklady zhotoviteľa sa odpočítajú pri vyplatení sumy zábezpeky v prospech zhotoviteľa. V prípade konkurzu zhotoviteľa vyplatí Betaal Garant túto sumu zhotoviteľovi, ktorý ho nahradil.

17 DNB v nadväznosti na žiadosť Vereniging Eigen Huis preskúmala, či nie je záruka dokončenia stavby a zábezpeka, ktorú ponúkla Betaal Garant, v rozpore so zákonom o finančnom dohľade.

18 Rozhodnutím z 8. decembra 2020 DNB uložila spoločnosti Betaal Garant penále z dôvodu, že najmä tým, že ponúka uvedenú zábezpeku, porušuje zákaz vykonávania činnosti poskytovateľa platobných služieb v rámci podnikateľskej činnosti bez povolenia, ktorý vyplýva z § 2:3a ods. 1 zákona o finančnom dohľade.

19 Spoločnosti Betaal Garant bolo týmto rozhodnutím nariadené, aby ukončila toto porušenie do štyroch týždňov od oznámenia rozhodnutia tým, že už nebude ponúkať zábezpeku a prevedie, zmení alebo ukončí aktuálne zmluvy. Penále za všetky zistené porušenia predstavuje sumu 10 000 eur za každý týždeň nesplnenia rozhodnutia spoločnosťou Betaal Garant po uplynutí lehoty na jeho dobrovoľné splnenie. Maximálna suma penále predstavuje 50 000 eur.

20 Betaal Garant podala proti tomuto rozhodnutiu o uložení penále námietku v správnom konaní, ktorú DNB rozhodnutím zo 6. októbra 2021 vyhlásila za nedôvodnú. Betaal Garant podala proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Rechtbank Rotterdam (súd v Rotterdame, Holandsko).

21 Po zistení, že lehota na dobrovoľné splnenie rozhodnutia uplynula bez toho, aby ho spoločnosť Betaal Garant splnila, DNB rozhodnutím z 31. januára 2022 pristúpila k vymáhaniu dotknutého penále.

22 Betaal Garant podala proti tomuto rozhodnutiu námietku. DNB postúpila túto námietku ako žalobu na Rechtbank Rotterdam (súd v Rotterdame).

23 Tento súd zamietol žalobu spoločnosti Betaal Garant proti rozhodnutiu zo 6. októbra 2021 ako nedôvodnú a jej žalobu proti rozhodnutiu z 31. januára 2022 ako neprípustnú. Podľa jeho názoru DNB správne konštatovala, že Betaal Garant si mala zadovážiť povolenie na to, aby mohla ponúkať záruku dokončenia stavby a zábezpeku, a že tým, že Betaal Garant nemala toto povolenie, porušila zákon o finančnom dohľade.

24 Betaal Garant následne podala odvolanie na College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskych veciach, Holandsko), ktorý je vnútroštátnym súdom predkladajúcim návrh na začatie prejudiciálneho konania.

25 Predkladajúci vnútroštátny súd sa pýta na dôvodnosť stanoviska, ktoré zastáva DNB. Domnieva sa totiž, že transakciou platby sumy zodpovedajúcej zábezpeke udeľuje klient ako „platiteľ“ v zmysle článku 4 bodu 8 smernice 2015/2366 svojej banke ako poskytovateľovi platobných služieb v zmysle článku 4 bodu 11 tejto smernice platobný príkaz v zmysle článku 4 bodu 13 uvedenej smernice na prevod finančných prostriedkov z jeho platobného účtu v zmysle článku 4 bodu 12 tejto smernice na účet nadácie Betaal Garant. Preto táto nadácia musí byť kvalifikovaná ako „príjemca platby“ v zmysle článku 4 bodu 9 smernice 2015/2366. Tento súd sa domnieva, že banka klienta vykonáva platobnú transakciu v zmysle bodu 3 prílohy I k tejto smernici, a preto poskytuje platobnú službu. Rovnako, pokiaľ ide o transakciu spočívajúcu v prevode finančných prostriedkov z účtu nadácie Betaal Garant na účet zhotoviteľa, uvedený súd sa domnieva, že banka tejto nadácie vykonáva platobnú transakciu a poskytuje tak platobnú službu, pričom uvedená nadácia je „platiteľ“ a zhotoviteľ je „príjemca platby“.

26 DNB si naproti tomu myslí, že prijímanie finančných prostriedkov klienta na účet nadácie Betaal Garant a následne ich prevod z tohto účtu na účet zhotoviteľa predstavujú jedinú platobnú transakciu, ktorú vykonáva Betaal Garant. V rámci toho uskutočňuje Betaal Garant ako sprostredkovateľ úhradu finančných prostriedkov klienta v prospech zhotoviteľa, čím poskytuje platobnú službu v zmysle článku 4 bodu 3 smernice 2015/2366 v spojení s bodom 3 prílohy I k tejto smernici.

27 Predkladajúci vnútroštátny súd sa však odvoláva na odpoveď Európskej komisie zverejnenú 18. marca 2022 na otázku 2020/5216, ktorá patrí medzi prudenciálne pravidlá uplatňované Európskym orgánom pre bankovníctvo. V zmysle tejto odpovede prijímanie a poukazovanie

finančných prostriedkov sa považuje za platobnú službu v súlade s článkom 4 bodom 3 smernice 2015/2366 v spojení s prílohou I k tejto smernici. V tejto súvislosti sa Komisia domnieva, že by mohlo ísť o „poukázanie peňazí“ v zmysle článku 4 bodu 22 uvedenej smernice v spojení s bodom 6 prílohy I k tejto smernici alebo o vykonávanie platobných transakcií v zmysle bodu 3 prílohy I k tejto smernici. Predkladajúci vnútroštátny súd si myslí, že táto odpoveď by mohla podporiť stanovisko, ktoré zastáva DNB.

28 Za týchto okolností College van Beroep voor het bedrijfsleven (Odvolací súd pre správne spory v hospodárskych veciach) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 4 bod 3 smernice [2015/2366] v spojení s bodom 3 písm. c) prílohy I k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že služba týkajúca sa prijímania a ďalšieho prevodu finančných prostriedkov, ktorú poskytuje subjekt ako sprostredkovateľ, predstavuje platobnú službu – konkrétne vykonávanie úhrad v zmysle tejto smernice –, ak tento subjekt v rámci zmluvy uzatvorenej s klientom a zhotoviteľom prijíma finančné prostriedky klienta na svoj platobný účet a po udelení súhlasu klientom prevádza tieto finančné prostriedky z tohto platobného účtu na zhotoviteľa?“

O prejudiciálnej otázke

29 Jedinou otázkou sa predkladajúci vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 bod 3 smernice 2015/2366 v spojení s bodom 3 písm. c) prílohy I k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že služba spočívajúca v prijímaní a prevode finančných prostriedkov, ktorú poskytuje subjekt v postavení sprostredkovateľa, predstavuje „platobnú službu“ v zmysle tohto článku 4 bodu 3, konkrétne vykonávanie „úhrad“, ak tento subjekt v rámci zmluvy uzatvorenej s klientom a zhotoviteľom prijíma finančné prostriedky klienta na platobný účet nadácie, ktorá je s ním prepojená a následne ich so súhlasom klienta prevádza z tohto účtu na zhotoviteľa?

30 Na úvod je potrebné uviesť, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že Betaal Garant poskytuje služby spočívajúce v poskytovaní záruk a/alebo zábezpek v súvislosti s transakciami týkajúcimi sa stavby nehnuteľností, teda služby, ktoré predstavujú „náhradné zabezpečenie“ v zmysle § 767 knihy 7 holandského Občianskeho zákonníka. Podľa týchto informácií sa každá z uvedených služieb delí na dve samostatné podoperácie:

– v prvom rade dochádza k prevodu finančných prostriedkov z platobného účtu klienta spoločnosti Betaal Garant na platobný účet nadácie Betaal Garant. Zaplatené sumy sa na tento účet uložia ako zábezpeka, až kým dotknutý klient neoverí a neoznámi spoločnosti Betaal Garant, že zmluva o dielo bola dotknutým zhotoviteľom splnená k jeho spokojnosti,

– v druhom rade v nadväznosti na toto overenie a so súhlasom tohto klienta nadácia Betaal Garant doručí svojej banke platobný príkaz, aby táto banka previedla požadovanú sumu z jej platobného účtu na platobný účet tohto zhotoviteľa.

31 Po tomto spresnení treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora na účely výkladu určitého ustanovenia práva Únie je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj kontext, do ktorého patrí, a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, a z 1. augusta 2025, Alace a Canpelli, C-758/24 a C-759/24, EU:C:2025:591, bod 91).

32 Pokiaľ ide v prvom rade o znenie dotknutých ustanovení, je potrebné uviesť, že článok 4 bod 3 smernice 2015/2366, ktorý definuje pojem „platobná služba“, odkazuje na činnosti vymenované v zozname nachádzajúcom sa v prílohe I k tejto smernici, pričom spresňuje, že musí ísť o „podnikateľskú“ činnosť.

33 Medzi činnosťami vymenovanými v tomto zozname sa okrem iných v bode 3 písm. c) tejto prílohy I nachádza „vykonávanie platobných transakcií vrátane prevodu finančných prostriedkov na platobný účet vedený u poskytovateľa platobných služieb používateľa alebo u iného poskytovateľa platobných služieb“, ak táto transakcia spočíva vo „vykonávan[í] úhrad“.

34 Podľa článku 4 bodu 5 smernice 2015/2366 sa pod pojmom „platobná transakcia“ rozumie „úkon, ktorým je vklad, prevod alebo výber finančných prostriedkov, a to na podnet platiteľa alebo v jeho mene alebo na podnet príjemcu platby, bez ohľadu na akékoľvek súvisiace povinnosti medzi platiteľom a príjemcom platby“.

35 Okrem toho treba na jednej strane pripomenúť, že článok 4 bod 24 smernice 2015/2366 definuje pojem „úhrada“ ako „platobnú službu pripísania finančných prostriedkov platobnej transakcie alebo série platobných transakcií z platobného účtu platiteľa na platobný účet príjemcu platby prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb, ktorý vedie platobný účet platiteľa, na základe pokynu platiteľa“, a na druhej strane, že článok 4 bod 8 tejto smernice definuje pojem „platiteľ“ ako „fyzická alebo právnická osoba, ktorá je majiteľom platobného účtu a ktorá povolí platobný príkaz z tohto platobného účtu, alebo v prípade, že platobný účet neexistuje, fyzická alebo právnická osoba, ktorá dáva platobný príkaz“.

36 Z toho vyplýva, že na to, aby sa úhrada vykonala, platiteľ nielenže musí dať svojmu poskytovateľovi platobných služieb platobný príkaz, ale tento poskytovateľ musí navyše viesť platobný účet platiteľa.

37 V dôsledku toho z doslovného výkladu predmetných ustanovení vyplýva, že existencia platobného účtu platiteľa a jeho vedenie poskytovateľom platobných služieb sú charakteristickými prvkami potrebnými k záveru, že platobná transakcia spočíva v postupe „vykonávania úhrad“ v zmysle bodu 3 písm. c) prílohy I k smernici 2015/2366, a teda v „platobnej službe“ v zmysle predmetných ustanovení.

38 Hoci v prejednávanej veci služby poskytovania záruky a/alebo zábezpeky ponúkané spoločnosťou Betaal Garant zahŕňajú okrem iného prevody finančných prostriedkov v rámci dvoch podoperácií uvedených v bode 30 tohto rozsudku, z informácií uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že tieto prevody vykonáva banka klienta a banka nadácie Betaal Garant, a nie samotná Betaal Garant. Podľa týchto informácií sú tieto banky „poskytovateľmi platobných služieb“ v zmysle článku 4 bodu 11 smernice 2015/2366.

39 Ďalej z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z písomných pripomienok predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že ani spoločnosť Betaal Garant, ani nadácia Betaal Garant, nevedú platobné účty v mene svojich klientov, takže prevody súm dlhovaných na základe zmlúv uzatvorených medzi spoločnosťou Betaal Garant, klientmi a zhotoviteľmi sa uskutočňujú z účtov vedených poskytovateľmi platobných služieb týchto klientov a poskytovateľmi platobných služieb nadácie Betaal Garant.

40 Z toho vyplýva, že v rámci dvoch podoperácií opísaných v bode 30 tohto rozsudku prináleží vykonanie platobných transakcií a úhrad poskytovateľom platobných služieb klienta a nadácie Betaal Garant bez toho, aby bol v tejto súvislosti relevantný základný zmluvný vzťah medzi klientom, spoločnosťou Betaal Garant a zhotoviteľom.

41 Hoci prevody finančných prostriedkov uskutočnené poskytovateľmi platobných služieb klienta a nadácie Betaal Garant možno kvalifikovať ako „platobné služby“, najmä vykonávanie úhrad, treba pripomenúť, že naproti tomu služba záruky a/alebo zábezpeky poskytnutá spoločnosťou Betaal Garant v prejednávanej veci predstavuje podľa § 767 knihy 7 holandského Občianskeho zákonníka určitý druh osobného zabezpečenia a konkrétnejšie „náhradné zabezpečenie“, ktoré je alternatívou k službe úschovy u notára. Keďže však takáto služba nie je ani definovaná, ani upravená smernicou 2015/2366, nepatrí do jej pôsobnosti.

42 Pokiaľ ide v druhom rade o kontext, do ktorého patria predmetné ustanovenia, je potrebné pripomenúť, že článok 1 ods. 1 smernice 2015/2366 stanovuje šesť kategórií poskytovateľov platobných služieb. Medzi tieto kategórie patria okrem iných úverové inštitúcie, inštitúcie elektronických peňazí, platobné inštitúcie a poštové šekové úrady. Ako však vyplýva najmä z článku 4 bodu 24 tejto smernice a z bodu 3 jej prílohy I, uvedená smernica sa má uplatňovať na platobné služby a úhrady, ktoré poskytujú len subjekty patriace do uvedených kategórií poskytovateľov platobných služieb.

43 Tento výklad je podporený odôvodnením 24 tejto smernice, podľa ktorého by sa uplatňovanie právneho rámca zavedeného smernicou malo obmedziť na poskytovateľov služieb, ktorí poskytujú platobné služby ako riadne zamestnanie alebo podnikateľskú činnosť.

44 Túto požiadavku možno vysvetliť pomocou normatívneho kontextu, do ktorého je smernica 2015/2366 vložená. Kvalifikácia transakcie ako „platobnej služby“ má totiž významné právne účinky pre osobu, ktorá ponúka takúto službu ako podnikateľskú činnosť alebo ako riadne zamestnanie.

45 Treba uviesť, že tak ustanovenia týkajúce sa udeľovania povolení platobným inštitúciám a prudenciálneho dohľadu nad nimi, ako aj ustanovenia upravujúce občianskoprávnu zodpovednosť poskytovateľa platobných služieb predstavujú súbor pravidiel charakterizovaných vysokými požiadavkami, ako uviedol generálny advokát v bodoch 61 až 65 návrhov. Uplatnenie takéhoto prísneho právneho režimu je, pokiaľ ide o jeho prísnosť, odôvodnené priamou účasťou poskytovateľa platobných služieb na prevode finančných prostriedkov.

46 O to viac, ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 65 návrhov, požiadavky v oblasti udeľovania povolení platobným inštitúciám, prudenciálneho dohľadu a občianskoprávnej zodpovednosti stanovené smernicou 2015/2366 nie sú odôvodnené, ak sa prevody finančných prostriedkov uskutočňujú len na účely uskutočnenia inej primárne ponúkanej služby, ako je to v prejednávanej veci, a to služby poskytovania náhradnej zábezpeky, ktorej činnosť sama osebe nepatrí do pôsobnosti ustanovení tejto smernice.

47 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z pripomienok predložených Súdnemu dvoru vyplýva, že Betaal Garant nepatrí do žiadnej z kategórií „poskytovateľa platobných služieb“ uvedených v bode 42 tohto rozsudku a že na účely vykonania služby poskytovania náhradnej zábezpeky, o ktorú ide vo veci samej, Betaal Garant samotná nevykonáva prevody finančných prostriedkov.

48 Pokiaľ ide napokon v treťom rade o ciele sledované smernicou 2015/2366, treba uviesť, že najmä z jej odôvodnenia 6 vyplýva, že jej cieľom je nielen zabezpečiť vyššiu úroveň ochrany spotrebiteľa pri využívaní platobných služieb v rámci celej Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 11. novembra 2020, DenizBank, C-287/19, EU:C:2020:897, bod 102), ale aj zabezpečiť väčšiu právnu istotu a jednotné uplatňovanie legislatívneho rámca v celej Únii.

49 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor už v kontexte smernice 2007/64, ktorá predchádzala smernici 2015/2366, rozhodol, že normotvorca Únie sa snažil vytvoriť jednotný trh platobných služieb nahradením 27 existujúcich vnútroštátnych systémov, ktorých koexistencia bola zdrojom nejasností a nedostatku právnej istoty, harmonizovaným právnym rámcom, ktorý definuje práva a povinnosti používateľov a poskytovateľov platobných služieb (rozsudok z 2. septembra 2021, CRCAM, C-337/20, EU:C:2021:671, bod 44).

50 Skutočnosť, že cieľ spočívajúci v zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov predstavuje základný cieľ režimu zavedeného smernicou 2015/2366, nemôže sama osebe ani zmeniť pôsobnosť ustanovení tejto smernice, ani rozšíriť dosah relevantných pojmov, ktoré tieto ustanovenia obsahujú, nad rámec znenia definícií týchto pojmov. Navyše bol takýto výklad v rozpore s cieľom zabezpečiť právnu istotu v oblasti platobných služieb.

51 Okrem toho ako bolo pripomenuté v bodoch 13 a 41 tohto rozsudku služba poskytovania záruky a/alebo zábezpeky, ktorú v prejednávanej veci vykonáva Betaal Garant, predstavuje podľa § 767 knihy 7 holandského Občianskeho zákonníka alternatívu k službe zloženia zábezpeky do notárskej úschovy. Treba však konštatovať, že ani z ustanovení, ani zo všeobecnej systematiky smernice 2015/2366 nevyplýva, že táto smernica mala v úmysle podriadiť poskytovanie takýchto služieb notármi osobitnému režimu platobných služieb alebo podmienke povolenia stanovenej touto smernicou.

52 V dôsledku toho z doslovného, kontextuálneho a teleologického výkladu predmetných ustanovení vyplýva, že smernica 2015/2366 vylučuje zo svojej pôsobnosti poskytovateľov služieb poskytujúcich záruky, ktorí príležitostne využívajú platobné služby ponúkané inými poskytovateľmi, ktorí poskytujú takéto služby prednostne v rámci riadneho zamestnania alebo podnikateľskej činnosti.

53 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy je potrebné odpovedať na prejudiciálnu otázku tak, že článok 4 bod 3 smernice 2015/2366 v spojení s bodom 3 písm. c) prílohy I k tejto smernici sa má vykladať v tom zmysle, že služba spočívajúca v prijímaní a prevode finančných prostriedkov, ktorú poskytuje subjekt v postavení sprostredkovateľa, nepredstavuje „platobnú službu“ v zmysle tohto článku 4 bodu 3, a konkrétne vykonávanie „úhrad“, ak tento subjekt v rámci zmluvy uzatvorenej s klientom a zhotoviteľom prijíma finančné prostriedky klienta na platobný účet nadácie, ktorá je s ním prepojená a následne ich so súhlasom klienta prevádza z tohto účtu na zhotoviteľa.

O trovách

54 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred predkladajúcim vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 4 bod 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/2366 z 25. novembra 2015 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia smernice 2002/65/ES, 2009/110/ES a 2013/36/EÚ a nariadenie (EÚ) č. 1093/2010 a ktorou sa zrušuje smernica 2007/64/ES, v spojení s bodom 3 písm. c) prílohy I k smernici 2015/2366,

sa má vykladať v tom zmysle, že:

služba spočívajúca v prijímaní a prevode finančných prostriedkov, ktorú poskytuje subjekt v postavení sprostredkovateľa, nepredstavuje „platobnú službu“ v zmysle tohto článku 4 bodu 3, a konkrétne vykonávanie „úhrad“, ak tento subjekt v rámci zmluvy uzatvorenej s klientom a zhotoviteľom prijíma finančné prostriedky klienta na platobný účet nadácie, ktorá je s ním prepojená a následne ich so súhlasom klienta prevádza z tohto účtu na zhotoviteľa.

Podpisy